

УДК 378.147

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УНІВЕРСИТЕТАХ КИТАЮ (НА ПРИКЛАДІ ХАНЧЖОУСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)

Тішкова О.Ф., викладач
кафедри іноземних мов факультету маркетингу

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

У статті представлено результати анкетування викладачів Ханчжоуського педагогічного університету (Китайська Народна Республіка) на тему: «Викладачі англійської мови в університетах Китаю: професійний розвиток», яке проводилось у червні 2015 р. Анкетування охоплює питання професійного розвитку, методики викладання, освітньої кваліфікації, педагогічного навантаження, досвіду викладання, оцінювання викладацької діяльності, способів мотивації студентів до вивчення англійської мови, а також визначенню проблем, з якими викладачі стикаються під час викладання англійської мови, та проблем, з якими стикаються студенти під час її вивчення.

Ключові слова: англійська мова, методика викладання, професійний розвиток, анкетування викладачів, Ханчжоуський педагогічний університет, Китай.

В статтю представлені результати анкетування преподавателей Ханчжоуского педагогического университета (Китайская Народная Республика) на тему: «Преподаватели английского языка в университетах Китая: профессиональное развитие», которое проводилось в июне 2015 г. Анкетирование охватывает вопросы профессионального развития, методики преподавания, образовательной квалификации, педагогической нагрузки, опыта преподавания, оценки преподавательской деятельности, способов мотивации студентов к изучению английского языка, а также определения проблем, с которыми преподаватели сталкиваются во время преподавания английского языка, и проблем, с которыми сталкиваются студенты при его изучении.

Ключевые слова: английский язык, методика преподавания, профессиональное развитие, анкетирование преподавателей, Ханчжоуский педагогический университет, Китай.

Tishkova O.F. PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF ENGLISH LANGUAGE TEACHERS AT CHINESE UNIVERSITIES (ON THE EXAMPLE OF HANGZHOU NORMAL UNIVERSITY)

The article presents the results of questionnaire of English language teachers who work at Hangzhou Normal University (People's Republic of China) on a topic: «English language teachers at the Chinese universities: professional development», which was conducted in June 2015. Questionnaire covers such topics as professional development, teaching methodology, educational qualification, teaching workload, teaching experience, assessment of teaching activities, ways to motivate students to learn English, it also identifies problems faced by teachers while teaching English to students and the problems faced by students while learning English.

Key words: English language, teaching methodology, professional development, questionnaires of teachers, Hangzhou Normal University, China.

Постановка проблеми. Реформа навчальної програми має намір змінити ролі викладачів у класі та знищити традиційне викладання. Інноваційна методика викладання вимагає, щоб викладачі стали організаторами, помічниками та інструкторами для навчання студентів, а не контролюючим органом, якими вони є в традиційному викладанні. Змінені ролі викладачів призвели до великих змін та викликів для викладачів англійської мови, серед яких більшість дотримуються традиційних конфуціанських поглядів, в яких викладачі є авторитетом та взірцем у знаннях і вміннях.

З огляду на зміну ролі вчителів у викладанні англійської мови для викладачів англійської мови рівня ВНЗ дуже важливо розвивати свій професіоналізм. Незважаючи на те, що професійне вдосконалення

викладачів було враховано Програмними вимогами 2007 р., важке викладацьке та наукове навантаження робить академічну і професійну творчу відпустку лише ілюзією для більшості викладачів англійської мови. Хоча останнім часом Стипендіальна рада Китаю (China Scholarship Council (CSC)) надала китайським викладачам можливість для навчання в зарубіжних країнах, але оскільки експертне оцінювання претендентів Стипендіальної ради Китаю має суворі критерії для професійного звання та результатів досліджень, лише дуже невелика кількість викладачів англійської мови були спонсоровані CSC для поїздки за кордон для подальшого навчання. Таким чином, найбільш важливим і звичним способом для викладачів англійської мови досягти професійного розвитку є навчання у своїй

країні та проходження тренінгів на різних рівнях [1, с. 6].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання навчання англійської мови в Китаї досліджували багато зарубіжних науковців, зокрема: Цзе Тянь (Jie Tian) – практики щодо міжкультурної компетенції серед китайських викладачів англійської мови в китайському університеті; Спенсер-Оатеї Х. та Сюн З. (Spencer-Oatey, H., & Xiong, Z.) – емпіричне дослідження щодо психологічної та соціокультурної адаптації китайських студентів до Великобританії; Чжан Дж. (Zhang, J.) – дослідження стратегій вивчення англійської мови китайськими студентами; Ху Г. (Hu, G.) – викладання мови комунікативним методом в Китаї; Ху У. З. (Hu, W.Z.) – міжнародна комунікація для китайських студентів, які вивчають англійську мову; Лам А. (Lam, A.) – англійська мова в освітній системі Китаю.

Постановка завдання. Мета статті – розглянути методику і особливості викладання англійської мови, які використовують викладачі Ханчжоуського педагогічного університету (КНР) для студентів мовного профілю бакалаврату та магістратури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нами було проведено анкетування викладачів Ханчжоуського педагогічного університету на тему: «Викладачі англійської мови в університетах Китаю: професійний розвиток», яке проводилось у червні 2015 р. Питання в анкеті поділялись на три блоки: перший – питання щодо освітнього досвіду (№ 1-9); другий – питання про контекст викладання (№ 10-23); третій – питання щодо професійного розвитку (№ 24-32).

Наводимо нижче результати анкетування.

В анкетуванні взяли участь 5 викладачів англійської мови – 4 жіночої статі та 1 чоловічої. Трьом викладачам під час проведення анкетування було від 36 до 40 років, двом викладачам було від 31 до 35 років. 3 викладачі почали вивчати англійську мову в середній школі, 2 викладачі – в початковій школі.

Відповіді на питання «Які методи використовувалися коли Вам викладали англій-

ську мову в університеті?» представлені у таблиці 1.

Отже, більшість відповідей були за «граматико-перекладний метод» – 5 відповідей, 2 відповіді – за «аудіолінгвальний метод», 3 відповіді – за «комунікативний метод».

На питання «Де Ви навчились у Вашому дитинстві в Китаї?» 2 викладачі відповіли: «В сільських районах», 2 викладачі відповіли: «В середніх містах», 1 викладач відповів: «У великих містах».

Щодо питання «Якою є Ваша кваліфікація викладача англійської мови?», відповіді викладачів були наступними. Викладач Лі Цзяін зазначила, що в неї є ступінь магістра з англійської мови та літератури. Мін Чхан зазначила, що в неї є диплом педагогічного коледжу/інституту. Вень Сяохуа зазначила, що має ступінь бакалавра, також вона здавала тест для спеціалістів-філологів з англійської мови – Test for English Major, Band 8 (TEM-8), а також має ступінь магістра з англійської мови та літератури. Чжан Сюебін зазначив, що має диплом педагогічного коледжу, а також має ступінь бакалавра та магістра. У викладача Чжао Цзінь є ступінь магістра.

Серед п'ятьох викладачів четверо викладають предмети для студентів-бакалаврів нефілологічного профілю та для студентів-бакалаврів філологічного профілю, один викладач викладає курс предметів лише для студентів-бакалаврів філологічного профілю.

4 викладачі зазначили, що вони викладають англійську мову 10-14 років, 1 викладач викладає 5-9 років.

Щодо питання «Чи були Ви коли-небудь закордоном?», 5 викладачів відповіли: «Так». Вони конкретизували, в яких саме країнах побували та з якою ціллю. 1-ий викладач: Австралія – навчання (1 місяць), Франція – відпустка (2 тижні), Італія – відпустка (2 тижні). 2-ий викладач: Австралія – навчання, робота (2 поїздки, 2 місяці загалом), США – робота (2 роки), Канада, Мексика – відпустка. 3-ій викладач: Австралія – навчання (4 тижні), В'єтнам – візит (1 день). 4-ий викладач: Сінгапур, Малай-

Таблиця 1

Методи викладання англійської мови під час Вашого навчання в університеті

Методи викладання	Викладачі				
	1 Лі Цзяін	2 Мін Чхан	3 Вень Сяохуа	4 Чжан Сюебін	5 Чжао Цзінь
граматико-перекладний метод	√	√	√	√	√
аудіолінгвальний метод	√				√
комунікативний метод	√	√			√
інший					

зія, Таїланд – туризм (10 днів), Австралія – програма підготовки до екзамену TESOL (1 місяць). 5-ий викладач: Франція – візит (13 днів), Греція – візит (19 днів), Німеччина – візит (5 днів).

На питання «Які офіційні кваліфікації вимагаються щоб викладати англійську мову у Вашому університеті?» 3 викладачі зазначили, що необхідними є ступінь магістра та ступінь доктора (PhD), 1 викладач зазначив, що необхідними є ступінь бакалавра, магістра та доктора (PhD), 1 викладач зазначив, що вимагається лише ступінь магістра.

На питання «Скільки годин на тиждень Ви викладаєте?» 3 викладачі відповіли, що вони викладають 11-15 годин, 1 викладач викладає 16-20 годин, 1 викладач викладає 5-10 годин на тиждень.

На питання щодо середньої кількості студентів у групі викладач Мін Чхан відповіла, що має 21-30 студентів, викладач Лі Цзяін зазначила, що в неї 31-40 студентів, Вень Сяохуа має від 21-30 та від 31-40, Чжан Сюебін зазначив, що в нього в середньому 21-30 студентів у групі, а у викладача Чжао Цзінь – у середньому 41-50.

На питання «Чи потрібно Вашим студентам здавати стандартизований тест міського, провінційного чи національного рівня?» 4 викладачі відповіли: «Так», 1 викладач відповів: «Ні». Вони зазначили, що студенти мають здавати такі екзамени: College English Test Band 4 (CET-4), College English Test Band 6 (CET-6), Test for English Major Band 4 (TEM-4), Test for English Major Band 8 (TEM-8).

4 викладачі зазначили, що задача тесту впливає на метод їхнього викладання, а 1 викладач відповів що не впливає. Ті викладачі, які відповіли «Так», конкретизували свої відповіді:

1-ий викладач: «Я звик (звикла) виділяти деякий час на занятті для інструктажу перед тестом CET, але коли нас попросили давати студентам персоналізований інструктаж, я давав (давала) декільком студентам інструктаж про тест тоді, коли вони просили».

2-ий викладач: «Додаю деякі навчальні матеріали, які пов'язані з тестом».

3-ій викладач: «Ми допомагаємо студентам готуватися до тестів».

4-ий викладач: «Щоб упевнитися що більше студентів складуть тест, я повинна (повинен) акцентувати увагу на граматиці, яка буде у тесті.»

На питання щодо обов'язків в університеті відповіді викладачів були такими: викладання – 5 відповідей, розвиток навчальної програми – 2 відповіді, розвиток

матеріальної бази – 2 відповіді, дослідження – 4 відповіді, розміщення студентів – 1 відповідь, тестування – 1 відповідь.

На питання «Як часто Ви застосовуєте такі види діяльності у Вашому повсякденному викладанні?» відповіді викладачів були такими:

1. Читання: часто – 3 відповіді, завжди – 2 відповіді.

2. Аудіювання: іноді – 2 відповіді, часто – 2 відповіді, завжди – 1 відповідь.

3. Письмо: іноді – 4 відповіді, часто – 1 відповідь.

4. Говоріння: часто – 3 відповіді, завжди – 2 відповіді.

5. Практика граматики: рідко – 1 відповідь, іноді – 1 відповідь, часто – 2 відповіді, завжди – 1 відповідь.

6. Навчання лексики: іноді – 1 відповідь, часто – 2 відповіді, завжди – 2 відповіді.

7. Проведення групової дискусії: часто – 5 відповідей.

8. Проведення мовних ігор: іноді – 2 відповіді, часто – 3 відповіді.

9. Проведення умовних екзаменів: ніколи – 1 відповідь, рідко – 1 відповідь, іноді – 2 відповіді, часто – 1 відповідь.

Відповіді викладачів на питання «Як оцінюється Ваша викладацька робота у Вашому університеті?», наводимо нижче.

1. Ваш самоаналіз власного викладання – 2 відповіді.

2. Виконання Вашими студентами тестів та екзаменів – 1 відповідь.

3. Загальна перевірка робіт студентів вашим університетом – 1 відповідь.

4. Загальне виконання змісту предмету – 1 відповідь.

5. Студентське анонімне оцінювання – 5 відповідей.

6. Оцінювання деканом чи інспекторами з університету – 3 відповіді.

На питання «Якими є фактори, що найбільше впливають на Ваше викладання?», відповіді були такими:

1. Професійна підготовка – 2 відповіді

2. Досвід викладання та власні переконання – 4 відповіді

3. Навчальні програми – 2 відповіді

4. Попередній досвід у вивченні мови – 3 відповіді

5. Потреба отримати задоволення викладаючи – 1 відповідь

6. Державні екзамени – 1 відповідь

7. Очікування студентів – 4 відповіді

Ніхто з викладачів не обрав категорії «Наукові семінари чи воркшопи», «Підручники» та «Інше».

На питання «Перерахуйте три головні проблеми, з якими Ви стикаєтесь у викладанні англійської мови в китайському

університеті» викладачі перерахували такі проблеми:

1-ий викладач: «1. Відсутність мотивації до навчання у студентів. 2. Відсутність інтересу у студентів до теми, яка пропонується в підручнику. 3. Підготовка презентацій займає багато часу».

2-ий викладач: «1. Нерівна мовна компетентність в класі. 2. Багато реформ, до яких я маю пристосовуватися. 3. Велика кількість відкритих онлайн курсів».

3-ій викладач: «1. Студенти, в яких спеціальністю не є англійська мова, не переглядають підручник так, як потрібно. 2. Студенти не розмовляють добровільно в класі, лише коли їм задано питання чи запропоновано дискутувати. 3. Студенти відчувають себе розгублено на занятті».

4-ий викладач: «1. Контекст англійської мови як іноземної. 2. Недостатня професійна підготовка. 3. Невідповідний обмін та дискусія серед колег».

5-ий викладач: «1. Відсутність мотивації в студентів. 2. Система підвищення по службі не є досить обґрунтованою. 3. Розвиток викладача – не те, що нам потрібно».

Щодо питання «Перерахуйте три проблеми, з якими стикаються Ваші студенти, вивчаючи англійську мову в китайському університеті?», то викладачі перерахували такі проблеми:

1. «1. Відсутність навчальної мотивації у студентів. 2. Відсутність інтересу в студентів з тем, які пропонуються у підручнику. 3. Студентам важко знайти носіїв англійської мови, з якими вони можуть практикувати усну англійську мову».

2. «1. У них немає достатньо впевненості в застосуванні англійської мови, наприклад, у спілкуванні з іноземцями. 2. Їхня граматики погіршилась після вступного тесту. 3. У них немає достатньо можливостей використовувати англійську мову в реальному житті».

3. «1. Вони не наважуються виражати себе на занятті. 2. Вони не можуть сконцентруватись на тому що говорить викладач через велику кількість нових слів. 3. Вони відчувають себе розгубленими перед граматику англійської мови».

4. «1. Недостатньо амбіцій у вивченні англійської мови. 2. Недостатньо наполегливої праці. 3. Недостатньо ентузіазму під час групової роботи».

5. «1. Лише декілька студентів можуть здати тест TEM-8. 2. Дуже важко знайти гарну роботу після закінчення університету. 3. Підтримувати баланс між навчанням, університетськими заходами та соціальним життям».

На питання «Які види діяльності Ви використовуєте, щоб мотивувати Ваших сту-

дентів вивчати англійську мову?» відповіді викладачів були такими:

1. Проводити більше умовних екзаменів – 2 відповіді

2. Використовувати більше автентичних матеріалів – 3 відповіді

3. Організовувати мовні завдання, які пов'язані з реальним життям – 5 відповідей

4. Проводити більше цікавих мовних ігор – 4 відповіді

5. Давати студентам більше навчальної мотивації – 4 відповіді

6. Створювати позитивне ставлення до вивчення мови – 4 відповіді

7. Забезпечувати студентів ефективними стратегіями вивчення мови – 2 відповіді

8. Підтримує потрібну дисципліну в аудиторії – 3 відповіді

Перший викладач конкретизував, що він/вона зазвичай використовує автентичні матеріали, організовує мовні завдання, які пов'язані з реальним життям, проводить більше цікавих мовних ігор, створює позитивне ставлення до вивчення мови, підтримує потрібну дисципліну в аудиторії. 2-ий та 5-ий викладачі зазвичай організовують мовні завдання, які пов'язані з реальним життям, 4-й викладач забезпечує студентів ефективними стратегіями вивчення мови, 3-ій викладач не конкретизував, які види діяльності він/вона використовує зазвичай.

На питання «Як часто Ви застосовуєте наступні культуроорієнтовані практики у Вашому викладанні?», відповіді викладачів були такими.

1. Я пропоную студентам обговорювати способи, за допомогою яких англійське населення сприймає китайців та китайську культуру: ніколи – 1 відповідь, іноді – 4 відповіді.

2. Я пропоную студентам досліджувати конотації та підтекст, який мається на увазі в документах/фактах в англійській культурі: іноді – 2 відповіді, часто – 2 відповіді, завжди – 1 відповідь.

3. Я пропоную студентам розповісти, що вони виявили для себе захоплюючого чи дивного в англійській культурі: іноді – 1 відповідь, часто – 2 відповіді, завжди – 2 відповіді.

4. Я пропоную студентам досліджувати різні точки зору, які можуть мати мовці китайської та англійської мови на певну подію/явище: ніколи – 1 відповідь, іноді – 1 відповідь, часто – 3 відповіді.

5. Я пропоную студентам досліджувати ситуації непорозуміння (неправильного розуміння) в комунікації між мовцями китайської та англійської мови та пояснювати ці випадки: іноді – 2 відповіді, часто – 3 відповіді.

6. Я пропоную студентам обговорювати як їхні власні цінності та переконання впливають на метод сприйняття інших культур: іноді – 3 відповіді, часто – 1 відповідь, завжди – 1 відповідь.

7. Я пропоную студентам використовувати їхні культурні знання та навички щоб пояснювати документи/події з англійської культури: іноді – 3 відповіді, часто – 1 відповідь, завжди – 1 відповідь.

8. Я пропоную студентам досліджувати цінності, переконання та ідеологічні перспективи, які мають на увазі в подіях/документах з англійської культури: іноді – 3 відповіді, часто – 1 відповідь, завжди – 1 відповідь.

9. Я пропоную студентам обговорювати походження стереотипів, які мають китайці щодо англійської культури: ніколи – 1 відповідь, іноді – 2 відповіді, часто – 1 відповідь, завжди – 1 відповідь.

10. Крім культур англомовних країн, я також розповідаю про культури інших країн: іноді – 3 відповіді, часто – 1 відповідь, завжди – 1 відповідь.

11. Я заохочую студентів досліджувати їхні власні цінності, переконання та перспективи які сприймаються по-різному людьми інших культур: ніколи – 1 відповідь, іноді – 3 відповіді, завжди – 1 відповідь.

На питання «Який метод Ви використовуєте найчастіше у Вашому викладанні?» 4 викладачі обрали комунікативний метод, 1 викладач обрав 2 методи – аудіолінгвальний та комунікативний.

Щодо питання «Якими видами діяльності Ви займалися останні 5 років?» більшість відповідей було за варіант «навчальними матеріалами» (5 відповідей). Нижче наводимо відповіді викладачів:

- 1) навчальними планами чи програмами – 3 відповіді;
- 2) дослідницькими звітами – 2 відповіді;
- 3) навчальними матеріалами – 5 відповідей;
- 4) розробкою тестів – 3 відповіді;
- 5) підготовкою тестів – 4 відповіді;
- 6) організацією позанавчальних видів діяльності англійською мовою – 3 відповіді.

Щодо питання «Якими видами діяльності професійного розвитку Ви займалися останні 5 років?» більшість викладачів обрали «воркшопи» (4 відповіді) та «відвідування занять інших викладачів» – 4 відповіді. Нижче ми наводимо відповіді викладачів:

- 1) конференції – 2 відповіді;
- 2) літні курси – 1 відповідь;
- 3) воркшопи – 4 відповіді;
- 4) відвідування інших університетів – 1 відповідь;

5) відвідування занять інших викладачів – 4 відповіді;

6) інше – 1 відповідь: відвідування лекцій.

Щодо питання «Які інші види навчання є у Вашому професійному розвитку?» відповіді викладачів були такими:

- 1) участь у професійній асоціації викладачів мови – 3 відповіді;
- 2) інтернет ресурси (участь у серверній розсилці) – 3 відповіді;
- 3) співпраця з іншими викладачами у Вашому університеті – 3 відповіді;
- 4) написання рефлексивних статей про Ваше викладання – 1 відповідь;
- 5) інше неформальне навчання – ніхто з викладачів не обрав цю категорію.

На питання «Чи є у Вас доступ до журналів, довідників та Інтернет ресурсів з теми викладання англійської мови?» викладачі назвали такі ресурси: 1) www.kekenet.com; 2) coursera, the freedictionary; 3) Foreign Language Teaching Theories and Practice; 4) Applied linguistics; 5) 21st century, Times, Yahoo і т.д.

На питання «Що б Ви хотіли дізнатися більше про викладання англійської мови?» викладачі обрали варіант «викладання мови комунікативним методом» (4 відповіді). Їхні відповіді:

- 1) викладання мови комунікативним методом – 4 відповіді;
- 2) розробка матеріалів – 2 відповіді;
- 3) управління в групі – 2 відповіді;
- 4) тестування та оцінювання – 1 відповідь;
- 5) планування теми, заняття, навчальної програми – 1 відповідь;
- 6) викладання та навчання на основі та за допомогою комп'ютерів – 3 відповіді;
- 7) інше – ніхто з викладачів не обрав цю категорію.

На питання «Яким чином Ви хотіли б покращити Ваше викладання мови?» відповіді викладачів були такими:

- 1) можливості формального навчання, такі як наукова ступінь (зазначте ступінь, яку бажаєте отримати) – 1 відповідь;
- 2) курси і/або програми формальної дистанційної освіти (навчання вдома) – 2 відповіді;
- 3) воркшопи чи літні курси (зазначте тему або теми) – 3 відповіді;
- 4) робота з досвідченим наставником – 2 відповіді;
- 5) щоб інші провели спостереження за моєю роботою та отримати від них відгук – 1 відповідь.

Один викладач зазначив тему воркшопу чи літніх курсів – «Міжкультурна комунікація». Ніхто з викладачів не обрав категорії

«працювати з іншими викладачами Вашого рівня» та «інше».

На питання «Чому Ви вирішили стати викладачем англійської мови (перерахуйте три причини, які мотивували Вас обрати цю професію)?» відповіді викладачів були такими:

1. «1. Мені подобається викладання. 2. Мені подобається спілкуватися з іншими. 3. Мені подобається англійська література».

2. «1. Любов до англійської мови. 2. Багато вільного часу, чим я насолоджуюсь. 3. У середовищі з молоддю».

3. «1. Мені подобається англійська мова. 2. Викладання – це одна з форм поділу (знаннями). 3. У викладача є літні та зимові канікули».

4. «1. Мені подобається англійська мова. 2. Моя спеціальність – це викладання англійської мови в коледжі. 3. Англійська мова застосовується все частіше в сучасному світі».

5. «1. Мені подобається викладання. 2. Мені подобається працювати в університетах. 3. Обставини дуже прості».

На питання «Чи вважаєте Ви що будете продовжувати викладати англійську мову?» 1 викладач відповів «Не впевнений», 4 викладачі відповіли «Так».

Ті викладачі, які відповіли «Так», зазначили:

1. «1. Я не знаю, чим би я займався/займалась в іншому випадку. 2. Це відносно цікава робота. 3. Я б хотів/хотіла дізнатися більше, щоб стати кращим викладачем».

2. «1. Я не знаю, якою роботою я можу займатись, крім викладання. 2. Викладання – це відносно стабільна робота. 3. Я можу залишитись вдома, коли в мене немає занять».

3. «1. Викладання англійської мови є досить цікавим. 2. Викладання англійської мови може бути винагородою. 3. Наразі немає інших варіантів для вибору».

4. «1. Мені подобається викладання. 2. Мені подобається працювати в університетах. 3. Обставини дуже прості».

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проаналізувавши результати анкетування викладачів Ханчжоуського педагогічного університету, можемо зробити висновки. На питання «Які методи використовувалися, коли Вам викладали англійську мову в університеті?» п'ять з п'яти викладачів обрали грамати́ко-перекладний метод, за аудіолінгвальний метод було 2 відповіді, 3 відповіді – за комунікативний метод. На відміну від цього, на питання «Який метод Ви використовуєте найчастіше у Вашому викладанні?» 4 викла-

дачі обрали комунікативний метод, 1 викладач обрав 2 методи – аудіолінгвальний та комунікативний. Це свідчить про зміну методики викладання з традиційного для Китаю грамати́ко-перекладного до сучасного комунікативного. Щодо педагогічного навантаження: 3 викладачі відповіли, що вони викладають 11-15 годин на тиждень, 1 викладач викладає 16-20 годин, 1 викладач викладає 5-10 годин на тиждень. Традиційно в Китаї групи з великою кількістю студентів, тому на питання щодо середньої кількості студентів у групі 2 викладачі відповіли, що в них від 21-30 студентів, 1 викладач зазначила, що в неї 31-40 студентів, ще 1 має від 21-30 та від 31-40, 1 викладач у середньому має 41-50 студентів. Відповіді на питання щодо видів діяльності, які викладачі застосовують у їх повсякденному викладанні, були такими: найчастіше викладачі проводять групові дискусії – 5 відповідей, 3 викладачі також часто проводять мовні ігри, читання, говоріння, 2 викладачі часто проводять аудіювання та навчання лексики; серед видів діяльності, які викладачі проводять іноді, вони вказали письмо (4 відповіді) та проведення умовних екзаменів: ніколи – 1 відповідь, рідко – 1 відповідь, іноді – 2 відповіді. Отже, із цього можемо зробити висновок, що в студентів достатньо розмовної практики.

Щодо проблем, з якими викладачі стикаються під час викладання англійської мови в університеті: 2 викладачі вказали на відсутність мотивації до навчання в студентів, 1 викладач зазначив, що студенти не розмовляють добровільно в класі, лише коли їм задано питання чи запропоновано дискутувати. Також 1 викладач зазначив, що підготовка презентацій займає багато часу, ще 1 викладач вказав на велику кількість відкритих онлайн-курсів.

Викладачі перерахували схожі проблеми, з якими стикаються їх студенти під час вивчення англійської мови на заняттях: 1) відсутність навчальної мотивації в студентів; 2) відсутність інтересу в студентів з тем, які пропонуються в підручнику; 3) студентам важко знайти носіїв англійської мови, з якими вони можуть практикувати усну англійську мову; 4) в них немає достатньо впевненості в застосуванні англійської мови, наприклад, у спілкуванні з іноземцями; 5) немає достатньо можливостей використовувати англійську мову в реальному житті; 6) недостатньо ентузіазму під час групової роботи; 7) лише декілька студентів можуть здати тест TEM-8.

Викладачі використовують такі види діяльності, щоб мотивувати своїх студентів вивчати англійську мову: організовують

мовні завдання, які пов'язані з реальним життям – 5 відповідей; проводять більше цікавих мовних ігор, підвищують навчальну мотивацію, створюють позитивне ставлення до вивчення мови – по 4 відповіді за кожну позицію; використовують більше автентичних матеріалів, підтримують потрібну дисципліну в аудиторії – по 3 відповіді за кожну позицію.

Подальші наукові розвідки можуть стосуватися професійного розвитку викладачів англійської мови в університетах України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Jiying Han & Hongbiao Yin, College English Curriculum Reform in Mainland China: Contexts, Contents and Changes. Asian Education Studies. Vol. 1. № 1. 2016. P. 6.

УДК 37.0(477).001

КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІВ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СВІТОВОГО Й ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ

Толочко С.В., к. пед. н.,
докторант кафедри освіти дорослих
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

У статті здійснено аналіз світового й вітчизняного досвіду визначення компетентності педагогів в умовах модернізації освіти. Означено основні документи Європейської Комісії, Ради Європи, Європейських професійних організацій із питань формування спільних ключових компетентностей педагогів. Здійснено спробу проаналізувати особливості наборів компетентностей педагогів у деяких країнах Європи та Україні, здійснити порівняльну характеристику.

Ключові слова: *ключові компетентності педагогів, освіта протягом життя, базові компетентності педагогічних працівників нової української школи.*

В статье осуществлен анализ мирового и отечественного опыта определения компетентности педагогов в условиях модернизации образования. Отмечены основные документы Европейской Комиссии, Совета Европы, Европейского профессиональных организаций по вопросам формирования общих ключевых компетентностей педагогов. Предпринята попытка проанализировать особенности наборов компетенций педагогов в некоторых странах Европы и Украины, осуществит сравнительную характеристику.

Ключевые слова: *ключевые компетентности педагогов, образование в течение жизни, базовые компетентности педагогов новой украинской школы.*

Tolochko S.V. PECULIARITIES OF TEACHERS: COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE MODERN WORLD AND DOMESTIC EXPERIENCE

The article analyzes the world and domestic experience of determining the competence of teachers in the conditions of modernization of education. The main documents of the European Commission, the Council of Europe, European professional organizations on the formation of common key competencies of teachers are indicated. An attempt was made to analyze the peculiarities of pedagogical competence sets in some countries of Europe and Ukraine, to carry out a comparative description.

Key words: *key competences of teachers, life-long education, basic competencies of pedagogical workers of the new Ukrainian school.*

Постановка проблеми. У сучасній педагогічній науці з метою її адаптації до потреб нового технологічного та глобалізованого суспільства поряд із дослідженням традиційних методів і нових знахідок успішних міжнародних і вітчизняних освітніх систем важливу роль відіграє порівняльна педагогіка. Зміни в освіті є динамічними, складними та нелінійними. Світ рухається завдяки технологічним новинкам і все більшій інтеграції, взаємозв'язку

між націями, їхніми освітніми системами та культурами.

Як відомо, компетентність є інтегральною характеристикою педагогів, доказом їхньої здатності здійснювати якісну навчальну діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Порівняльна педагогіка – наука, яка вивчає стан, тенденції та закономірності розвитку освіти на глобальному, регіональному та локальному рівнях, порівняння та